

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjän eläkelain 22 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä syyskuuta 2012 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjän eläkelain 22 §:n muuttamisesta (HE 119/2012 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylimatemaatikko Mikko Kuusela ja neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-Vikman, sosiaali- ja terveysministeriö
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- aktuaari Jorma Kinnunen, Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjän eläkelakia. Muutos koskisi työeläkevakuutusmaksun määräytymistä. Maatalousyrittäjän ja apurahansaajan työeläkevakuutusmaksu määräytyy työtulon perusteella. Työeläkevakuutusmaksun määrää laskettaessa käytetään alennettua prosenttia, väliprosenttia ja perusprosenttia. Alennettu prosentti on 49 prosenttia perusprosentista. Alennetun prosentin mää-

räytymistä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se olisi 54 prosenttia perusprosentista. Myös väliprosentin määräytymistapaa ehdotetaan muutettavaksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

StVM 12/2012 vp — HE 119/2012 vp

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Sanna Lauslahti /kok
vpj.	Anneli Kiljunen /sd	Lasse Männistö /kok
jäs.	Outi Alanko-Kahiluoto /vihr	Hanna Tainio /sd
	Sanni Grahn-Laasonen /kok	Anu Vehviläinen /kesk
	Arja Juvonen /ps	Ulla-Maj Wideroos /r
	Merja Kuusisto /sd	vjäs. Ari Jalonen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Hallituksen esitys nostaisi maatalousyrittäjien ja apurahansaajien työeläkevakuutusmaksua noin prosenttiyksikön. Tämä tarkoittaisi keskimäärin noin 210 euroa suurempaa vuosittaista työeläkevakuutusmaksua.

Hallitus on korostanut sitä, että valtiontaloutta koskevat tervehdyttämistoimet tehdään sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Hallitus myös puhuu kauniisti kotimaisesta ruuasta, lähiruuasta ja maatalouden kannattavuudesta. Kauniista puheista huolimatta hallitus tuo tuos-

ta eduskunnan hyväksyttäväksi esityksiä, joilla heikennetään maatalousyrittäjien asemaa ja sosiaaliturvaa. Sosiaaliturvan leikkauksilla hallitus heikentää viljelijöiden työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Keskusta ei hyväksy sitä, että muutoinkin vakavassa kustannuskriisissä olevien maatilojen ahdinkoa lisätään.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2012

Juha Rehula /kesk

Anu Vehviläinen /kesk

VASTALAUSE 2

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjän eläkelakia. Ehdotettu muutos koskisi työeläkevakuutusmaksun määräytymistä. Työeläkevakuutusmaksun määrää laskettaessa käytetään alennettua prosenttia, väliprosenttia ja perusprosenttia. Alennettu prosentti on 49 prosenttia perusprosentista. Esityksessä alennetun prosentin määräytymistä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se nousisi 54 prosenttiin perusprosentista. Myös väliprosentin määräytymistä ehdotetaan muutettavaksi. Esitys nostaisi maatalousyrittäjien ja apurahansaajien työeläkevakuutusmaksua noin prosenttiyksiköllä, mikä tarkoittaisi keskimäärin noin 210 euroa suurempaa vuotuista työeläkevakuutusmaksua.

Toteutuessaan esitys tarkoittaisi maatalousyrittäjien ja apurahansaajien sosiaaliturvan heikennystä. Maatalouselinkeinoon kohdistuu myös muita leikkauksia, ja vakuutusmaksujen korotus lisäisi muutenkin kustannusvaikeuksissa olevien maatalojen ahdinkoa. Sosiaaliturvan leikkaukset heikentävät myös työhyvinvointia ja

vaikuttavat työssä jaksamiseen. Esitetyt leikkaukset ovatkin ristiriidassa hallituksen asettaman maatalousyrittäjien työhyvinvointia ja työurien pidentämistä käsittelevän työryhmän työn kanssa. Lisäksi vakuutusmaksujen korotus olisi takaisku suomalaiselle tutkimukselle, joka tapahtuu suurelta osin apurahojen turvin.

Perussuomalaiset eivät hyväksy esityksen tarkoittamaa heikennystä maatalousyrittäjien ja apurahansaajien sosiaaliturvaan. Vaikeassa tilanteessa olevaa maatalouselinkeinoa olisi tuettava ja kehitettävä kaikin mahdollisin keinoin. Poikkeuksetta pienituloisten apurahansaajien sosiaaliturvan heikennys puolestaan haittaa tutkimuksen tulevaisuutta Suomessa. Valtion kustannusosuuden leikkaaminen esityksen mukaisella tavalla ei ole perusteltua.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2012

Arja Juvonen /ps

Ari Jalonen /ps